

Pressmeddelande

Luxemburg den 27 april 2021

Revisionsrättens första översikt över ett utforskat område: risker och utmaningar med de finansiella bidragen från länder utanför EU till EU och vissa medlemsstater

Flera länder utanför EU betalar bidrag till EU och dess medlemsstater. Förvaltningen av dessa bidrag är förenad med vissa risker som bland annat beror på brexit. Detta förklarar Europeiska revisionsrätten i sin första heltäckande översikt över detta relativt okända område som offentliggörs i dag. Länderna i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) betalar också bidrag direkt till vissa EU-medlemsstater på grund av paketavtal som förhandlades fram när dessa länder fick tillträde till EU:s inre marknad. Eftaländernas bidrag innebär en del stora utmaningar. Bidragen ska motsvara de fördelar som tillträdet till den inre marknaden ger och komplettera EU-åtgärder, samtidigt som man vill begränsa risken för dubbelfinansiering.

Ungefär 1 % av EU:s inkomster utgörs av bidrag från 18 länder utanför EU. Detta motsvarade ungefär 7 miljarder euro under perioden 2014–2019 då de största bidragsgivarna Schweiz och Norge bidrog med 2,2 miljarder euro var, Turkiet med 1,3 miljarder euro och Israel med 1 miljard euro. I utbyte mot dessa finansiella bidrag får länderna utanför EU tillträde till EU:s program eller verksamhet, såsom Horisont 2020 eller Erasmus+. Utöver de bidrag som betalas direkt till EU bidrar de fyra Eftaländerna (Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz) med i genomsnitt 0,5 miljarder euro per år direkt till vissa EU-medlemsstater. Dessa bidrag ska komplettera EU:s sammanhållningspolitik genom att minska de sociala och ekonomiska skillnaderna i EU och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

”Vårt syfte med denna översikt är att ge en heltäckande bild av de till stora delar okända finansiella bidrag som länder utanför EU betalar direkt till EU och vissa medlemsstater”, sade François-Roger Cazala, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för översikten. ”Vårt arbete belyser för första gången de utmaningar som EU står inför i samband med dessa bidrag och förvaltningen av dem.”

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens översikt. Hela översikten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

En sådan utmaning är att främja insyn och ansvarsskyldighet till förmån för den intresserade allmänheten och budgetmyndigheterna genom att regelbundet lägga fram detaljerade rapporter som visar vilka bidrag varje land utanför EU har betalat till varje EU-program eller EU-verksamhet.

En annan viktig utmaning på kort sikt som revisorerna uppmärksammade är att hantera brexits konsekvenser för EU:s bidrag från länderna utanför EU. Brexit påverkar beräkningen av de enskilda bidragen, vilket innebär att de sammanlagda bidragen från länder utanför EU kommer att öka.

Revisorerna lyfter också fram utmaningar i samband med de bidrag som Eftaländerna betalar direkt till vissa medlemsstater (alltså inte till EU-budgeten) och som EU-institutionerna inte har någon direkt överblick över. Dessa bidrag kan ses som en motprestation för att Eftaländerna ska få delta på EU:s inre marknad. När man förhandlar om bidragen tar man viss hänsyn till de fördelar som Eftaländerna drar av att delta på den inre marknaden, men de totala bidragsbeloppen beslutas genom en politisk överenskommelse och det finns ingen särskild metod för att beräkna bidragen. Utmaningen för EU är att i framtida förhandlingar med dessa länder se till att deras finansiella bidrag motsvarar de fördelar som tillträdet till den inre marknaden ger.

När det gäller genomförandet av bidrag som betalas direkt till vissa EU-medlemsstater finns det två separata rättsliga ramar och två separata rutiner för förvaltning, rapportering, intern kontroll och revision (för bidrag från Norge/EES respektive för bidrag från Schweiz till det utvidgade EU). De är ett komplement till EU:s sammanhållningspolitik, som bygger på en tredje uppsättning regler och förfaranden. Därför finns det i en del medlemsstater tre olika förvaltningsrutiner för att hantera liknande politiska mål. De största utmaningarna med att ha tre olika och komplexa förvaltningsrutiner samtidigt är att tillgodose behovet av ändamålsenlig samordning, maximera komplementariteten och begränsa risken för dubbelfinansierade åtgärder.

Bakgrundsinformation

Perioden som vi har analyserat för denna finansiella översikt är 2014–2019. Översikten gäller bidrag till EU:s program och verksamhet, där vi har använt Horisont 2020 och Erasmus+ (dvs. de största programbidragen) som exempel, samt bidrag som Eftaländerna betalar direkt till vissa medlemsstater (vilka motsvarar betydande belopp). I översikten har vi även tittat på bidrag som betalats direkt till medlemsstater, närmare bestämt bidrag från EES och Norge respektive bidrag från Schweiz.

De 18 länder utanför EU som bidrog till EU:s budget under perioden 2014–2019 var medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) (Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz), EU:s kandidatländer (Albanien, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien och Turkiet), potentiella kandidatländer (Bosnien och Hercegovina samt Kosovo), länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken (Armenien, Georgien, Israel, Moldavien, Tunisien och Ukraina) och Färöarna.

Detta är ingen granskningsrapport utan en översikt som baseras på offentlig information som samlats in specifikt för detta syfte fram till och med december 2020.

Revisionsrättens översikt *Finansiella bidrag från länder utanför EU till EU och medlemsstaterna* finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu på 23 EU-språk.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu